

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W CZŁUCHOWIE ZA 2013 ROK**

Człuchów 2014 r.

WSTĘP

1. Struktura Organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	4
2. Pomoc społeczna i jej realizacja	6
3. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi	14
4. Świadczenia rodzinne i ich realizacja	18
5. Fundusz alimentacyjny	20
6. Realizacja projektów.....	22
7. Sprawy administracyjne i gospodarcze	24
8. Inne zadania.....	25
9. Zakończenie.....	27

WSTĘP

Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Miejskiej Człuchów. Działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa: Uchwały Rady Miasta Człuchów Nr VIII/57/95 z dnia 28 marca 1995 r. w sprawie powołania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Człuchowie, Statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Miejskiej Nr XXI/135/2012 z dnia 21 marca 2012 r., Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej zatwierdzonego Zarządzeniem Nr 0050.68.2012 Burmistrza Miasta Człuchowa z dnia 5 czerwca 2012 r., innych przepisów wewnętrznych MOPS, aktów prawa miejscowego wydanych przez Radę Miejską oraz zarządzeń Burmistrza Miasta.

Ośrodek działa na podstawie następujących ustaw:

1. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zmianami).
2. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zmianami).
3. Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zmianami).
4. Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 233, poz. 1458 ze zmianami).
5. Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 267ze zmianami).
6. Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 1442 ze zmianami).
7. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zmianami).
8. Ustawy z dnia 12.03.2004 o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zmianami).
9. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 1456ze zmianami).
10. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (j.t. Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 ze zmianami).
11. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zmianami).
12. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 135 ze zm.).
13. Uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014-2020 / M.P. z 2013 r., poz. 1024/ ,
14. Innych aktów prawnych dotyczących jego działalności.
15. Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Człuchowie uchwalonego Uchwałą Nr XXI/135/2012 Rady Miejskiej w Człuchowie w dniu 21 marca 2012 r.
16. Innych aktów prawnych dotyczących jego działalności.

W 2013 r. działalność MOPS w Człuchowie finansowana była:

1) ze środków budżetu miasta	1.963.222,28 zł
2) z budżetu państwa	8.105.785,84 zł
3) ze środków Unii Europejskiej	341.928,84 zł

W 2013 r. Ośrodek dysponował budżetem w wys. 10.410.936,96 zł z czego:

- na pomoc społeczną wydatkowano kwotę	3.897.679,95 zł
- na świadczenia rodzinne wydatkowano kwotę	6.171.328,17 zł
- na realizację projektu systemowego	341.928,84 zł

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY

SPOŁECZNEJ

Struktura zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Człuchowie w roku 2013:

1. Dział Pomocy Środowiskowej:
zatrudnienie obejmuje łącznie 10 pracowników w tym:
 - 1 kierownik działu,
 - 4 starszych specjalistów pracy socjalnej,
 - 2 specjalistów pracy socjalnej,
 - 1 pracownik socjalny,
 - 1 aspirant pracy socjalnej
 - 1 asystent rodziny
2. Dział Usług Opiekuńczych:
zatrudnienie obejmowało łącznie 17 pracowników (13 et. i 4 um.-zlec.)w tym:
 - 1 kierownik działu,
 - 9 opiekunek,
 - 3 opiekunki specjalistyczne (2 pielęgniarki, pracownik socjalny),
 - ponadto na umowę zlecenie - 3 pedagogów i 1 opiekunka.
3. Dział Świadczeń Rodzinnych:
zatrudnienie obejmuje łącznie 4 pracowników w tym:
 - 1 kierownik działu,
 - 3 referentów ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.
4. Dział Pomocy Instytucjonalnej
zatrudnienie obejmowało łącznie 5 pracowników (1 et. i 4 um.-zl.) w tym:
 - 2 opiekunów (Noclegownia),
 - instruktor terapii zajęciowej (Klub „Nie jesteśmy sami”),
 - pedagog (Klub „Nie jesteśmy sami”),
 - psycholog (Klub „Nie jesteśmy sami”),

Ponadto:

- opiekun/wolontariusz (Noclegownia),
- osoba obsługująca Punkt przyjmowania i wydawania odzieży/wolontariusz,
- osoby wspierające zajęcia w klubie - 2 osoby/ wolontariusze.

5. Dział Finansowo-Kadrowy

zatrudnienie obejmuje łącznie 7 pracowników (5 et. i 2 um.-zł.) w tym:

- główna księgowa,
- starszy referent ds. ekonomicznych,
- referent ds. ekonomicznych ,
- pracownik kadr, kasy i sekretariatu,
- radca prawny (umowa-zlecenie),
- robotnik gospodarczy,
- informatyk (umowa-zlecenie),

6. Zatrudnienie podczas realizacji projektu systemowego:

- koordynator projektu,
- psycholog,
- prawnik,
- pracownik socjalny,
- asystent rodziny,
- osoba prowadząca festyn,
- specjalista ds. zamówień publicznych,
- 2 osoby prowadzące świetlicę dla dzieci i młodzieży.

7. Dyrektor – 1 etat.

W celu realizacji zadań w 2013 r. MOPS zatrudniał:

- etaty 34 i umowy zlecenia - 10 w MOPS,
- etaty 3 i umowy zlecenia - 6 do realizacji projektu systemowego.

Pracownicy zatrudnieni w Ośrodku to wyspecjalizowana kadra posiadająca wymagane kwalifikacje z zakresu pomocy społecznej.

Pracownicy Ośrodka biorą udział w szkoleniach i spotkaniach dotyczących pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, realizacji projektów oraz innych kwestii niezbędnych dla prawidłowej realizacji zadań. W roku ubiegłym takich spotkań i szkoleń odbyło się 42.

II. POMOC SPOŁECZNA I JEJ REALIZACJA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W roku 2013 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie otrzymał i wydał w ramach zadań własnych i zleconych kwotę 3.926.608,76 zł

w tym:

ze środków własnych gminy	1.963.222,28 zł
ze środków budżetu państwa	1.963.386,48 zł

I. Świadczenia pieniężne pomocy społecznej:

- zasiłek stały
- zasiłek okresowy
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie

1. Zasiłek stały.

Jest zadaniem własnym obligatoryjnym. Przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – 542 zł lub osoby w rodzinie - 456 zł. Minimalna wysokość 30 zł, maksymalna 529 zł.

Z tej formy pomocy w roku 2013 skorzystało:

141 osób na łączną kwotę 542.507,90 zł (100% środki z budżetu państwa) – średnia miesięczna wysokość zasiłku stałego wyniosła 394 zł (1.377 świadczeń).

2. Zasiłek okresowy.

Jest zadaniem własnym gminy dofinansowanym z budżetu państwa. Przysługuje osobom i rodzinom ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Wysokość zasiłku ustala się do wysokości różnicy między faktycznym dochodem a kryterium dochodowym osoby lub rodziny z tym, że kwoty te w 2013 r. nie mogły być niższe niż:

- 50% różnicy w przypadku rodzin i osób samotnych.

W 2013 r. na pomoc w formie zasiłków okresowych wydatkowanych zostało łącznie 423.700 zł z czego kwota 422.457 zł to dotacja z budżetu państwa, natomiast pozostałe 1.243 zł stanowiły środki własne.

Zasiłki okresowe zostały wypłacone 247 osobom i rodzinom. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 311 zł (1.362 świadczeń).

3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.

Jest zadaniem własnym gminy. Przyznawany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej osób i rodzin spełniających kryterium dochodowe. W szczególności może być przyznany na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

W 2013 r. zasiłki celowe zostały przyznane 293 osobom i rodzinom na łączną kwotę 213.140,51 zł, w tym 14 rodzinom przyznano specjalne zasiłki celowe na kwotę 4.115 zł. Średnia wysokość zasiłku celowego wyniosła 100 zł (1.441 świadczeń).

W kwocie tej zawarta jest wypłata 205 zasiłków celowych dla 31 osób – uczestników projektu – jako wymagany wkład własny do projektu systemowego w łącznej kwocie: 60.715,05 zł.

4. Zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie – w roku 2013 nie wpłynął żaden wniosek dot. przyznania tej formy pomocy.

5. Wypłata dodatkowych 200 zł dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne w ramach realizacji rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne - w okresie od IV do XII zrealizowano świadczenia dla 92 osób na kwotę 181.600 zł.

II. Świadczenia niepieniężne – należą do nich:

- praca socjalna
- składki na ubezpieczenie zdrowotne
- składki na ubezpieczenie społeczne
- pomoc rzeczowa na ekonomiczne usamodzielnienie
- sprawienie pogrzebu
- poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa
- schronienie

- posiłek
- niezbędne ubranie
- usługi opiekuńcze
- mieszkania chronione
- pobyt w domu pomocy społecznej
- ośrodki wsparcia

- **Praca socjalna.**

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. Wykorzystuje się w niej właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych tutejszego Ośrodka polega między innymi na:

- prowadzeniu kontraktów socjalnych,
- motywowaniu do podjęcia leczenia odwykowego,
- pomocy terapeutycznej - kierowaniu do Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, zachęcaniu osób do uczestnictwa w różnych grupach samopomocowych,
- załatwianiu spraw życiowych klientów szczególnie niezaradnych życiowo,
- podejmowaniu działań dot. uzyskania alimentów (poradnictwo, pisanie pozwów),
- udzielaniu pomocy w uzyskaniu bezpłatnych porad z zakresu prawa, bezpłatnych konsultacji psychologicznych,
- udzielaniu poradnictwa i edukacji w kwestiach dotyczących spraw rodzinnych, wychowawczych, zdrowotnych,
- udzielanie pomocy w uzyskiwaniu środków finansowych i ich racjonalnym gospodarowaniu,
- udzielaniu pomocy przy kompletowaniu dokumentów niezbędnych do otrzymania renty, emerytury, świadczeń wyjątkowych itp.,
- współpracy z pedagogami szkolnymi, sądem rodzinnym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, policją, zakładem karnym, grupami samopomocowymi, lekarzami, pielęgniarkami itp.,
- udzielaniu poradnictwa z zakresu przeciwdziałania bezdomności.

W 2013 r. udzieliliśmy pomocy w formie pracy socjalnej 573 rodzinom tj. 1.181 osobom.

3. Składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Przysługują osobom objętym pomocą w formie zasiłków stałych i nieubezpieczonym z innego tytułu.

W roku 2013 opłacaliśmy składki zdrowotne za 201 osób na łączną kwotę 75.574,23 zł.

4. Składki na ubezpieczenie społeczne.

Są opłacane za osoby, które rezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad ciężko chorym członkiem rodziny, jeżeli jej dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (tj. 684 zł) i osoba opiekująca się nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu lub rentowemu z innych tytułów bądź nie otrzymuje renty lub emerytury.

W roku 2013 nie złożono żadnego wniosku dot. tej formy pomocy.

5. Pomoc rzeczowa na ekonomiczne usamodzielnienie.

Pomoc w formie rzeczowej w celu ekonomicznego usamodzielnienia następuje przez udostępnienie maszyn i narzędzi pracy stwarzających możliwość zorganizowania własnego warsztatu pracy oraz urządzeń ułatwiających pracę niepełnosprawnym.

W roku 2013 nie złożono żadnego wniosku dot. tej formy pomocy.

6. Sprawienie pogrzebu.

W roku 2013 pokryliśmy koszty sprawienia 3 pogrzebów na łączną kwotę 7.751 zł (kwota ujęta w poz. zasiłki celowe).

7. Poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin, w tym dotkniętych przemocą, w celu zapobiegania lub pogłębiania się występujących dysfunkcji. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach interwencji kryzysowej udziela się w szczególności poradnictwa specjalistycznego oraz schronienia dostępnego przez całą dobę.

W 2013 roku podejmowaliśmy interwencję kryzysową w 4 rodzinach. Natomiast wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego udzielono 121 rodzinom.

7. Schronienie.

Zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych jest zadaniem gminy o charakterze obowiązkowym. Zadanie to realizujemy poprzez udzielanie schronienia w Noclegowni naszego Ośrodka. Noclegownia zapewnia schronienie, jeden gorący posiłek dziennie oraz niezbędną odzież i środki czystości.

W 2013 roku przebywało w niej **19 osób** bezdomnych. Do Noclegowni przyjmowane są przede wszystkim osoby bezdomne z terenu miasta. W przypadku posiadania wolnych miejsc przyjmowane są również osoby bezdomne z innych miejscowości, pod warunkiem zwrotu pełnych kosztów pobytu. W miarę możliwości osoby bezdomne korzystają również z pomocy w formie pracy socjalnej, poradnictwa psychologicznego i terapeutycznego.

Utrzymanie Noclegowni w roku 2013 wyniosło **51.667 zł**. Dobowy koszt pobytu jednej osoby wynosił 13 zł – zgodnie z uchwałą XXVIII/178/2012 z dnia 10 października 2012 r.

8. Posiłek.

W 2013 r. realizowaliśmy Rządowy Program „Posiłek dla potrzebujących”. W ramach programu objęliśmy pomocą w formie dożywiania dzieci od 0 – 7 lat, dzieci i młodzież szkolną, osoby chore, niepełnosprawne i ubogie. Łącznie programem dożywiania objęliśmy 746 osób, z czego:

- 1) świadczenie celowe rzeczowe na dożywianie otrzymało 256 rodzin na łączną kwotę 195.715 zł, średnia wartość świadczenia wyniosła 146 zł (1.338 świadczeń),**
- 2) pomoc w formie obiadów:**
 - obiady dla uczniów otrzymało 119 dzieci,**
 - 190 dorosłych,**
 - na łączną kwotę 212.983 zł.**

Tak więc pomoc w formie dożywiania przyznana została w 2013 r. na łączną kwotę 408.698,33 zł (w tym z budżetu państwa 306.810 zł, natomiast 106.638,13 zł ze środków własnych).

9. Niezbędne ubranie.

Przyznanie niezbędnego ubrania następuje poprzez:

- udzielenie pomocy finansowej w formie zasiłku celowego – **w 2013 r. wypłaciliśmy 306 takich zasiłków na łączną kwotę 18.200zł (kwota ta została ujęta w pkt 3 – zasiłek celowy),**
- przyznanie pomocy w formie odzieży używanej, która jest dostępna w punkcie przyjmowania i wydawania odzieży oraz sprzętu agd.

10. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy.

Usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

W 2013 r. zarówno usługi opiekuńcze jak i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były w miejscu zamieszkania w 70 środowiskach z czego 15 środowisk korzystało ze specjalistycznych usług opiekuńczych. Wszystkie osoby, którym przyznano usługi opiekuńcze są osobami niepełnosprawnymi w stopniu znacznym. W większości są to osoby samotne lub samotnie gospodarujące i otrzymują one pomoc od 2 do 6 godzin dziennie. W zależności od posiadanych dochodów osoby te ponoszą częściową odpłatność za świadczone usługi. Szczegółowe warunki odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, określała uchwała Rady Miasta Nr LXVIII/380/2010 z 9 listopada 2010 r. W 2013 r. pobrano odpłatność z tyt. usług opiekuńczych w wys. 70.411,21 zł oraz odpłatność za usługi specjalistyczne w wys. 11.965,74 zł - zostały przekazane do Urzędu Miejskiego. Na realizację usług opiekuńczych w roku 2013 wydaliśmy łącznie kwotę 521.052,02 zł (386.382,02 zł ze środków własnych gminy i 134.670 zł ze środków budżetu państwa)

11. Mieszkania chronione – nie posiadamy mieszkań chronionych.

12. Pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. Od 2004 r. obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w

kolejności: mieszkaniec domu (70% swoich dochodów), małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina, z której osoba została skierowana. Od 2012 r. rodzina wnosi opłatę w przypadku posiadania dochodów wyższych niż 1.140 zł na osobę w rodzinie i 1.355 zł na osobę samotną. Kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 1.140 zł na osobę w rodzinie i 1.355 zł w przypadku osoby samotnej. Tak więc w praktyce główny ciężar ponoszenia odpłatności spoczywa na gminie dlatego też, zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wysokość udziału gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) – od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze gminy wynosi 39,34% (wzrost z 27,6%).

W 2013 r. ponieśliśmy odpłatność za 9 osób w łącznej wysokości 199.911,94 zł.

14. Ośrodki wsparcia.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi następujące ośrodki wsparcia:

1. Noclegownia dla osób bezdomnych.
2. Klub dla osób z zaburzeniami psychicznymi „Nie jesteśmy sami”.
3. Klub „Złota jesień”.
4. Punkt przyjmowania i wydawania odzieży i sprzętu agd.

Noclegownia. Powstała w 2001 r. i zapewnia schronienie dla 13 osób bezdomnych, z możliwością zwiększenia liczby miejsc w przypadku takiej potrzeby. Placówka jest czynna przez cały rok, codziennie od godziny 16⁰⁰ do 8⁰⁰. Osoby przebywające w noclegowni korzystały również z jednego gorącego posiłku dziennie, który otrzymują w ramach programu dożywianie, niezbędnej odzieży i środków czystości. Wszyscy objęci są pomocą pracownika socjalnego. Bezpośredni nadzór sprawuje 2 opiekunów oraz opiekun-wolontariusz. Koszt prowadzenia Noclegowni został wykazany w pkt 7 – schronienie.

Klub dla osób z zaburzeniami psychicznymi „Nie jesteśmy sami”.

Klub dla osób z zaburzeniami psychicznymi działa od września 2002 roku. Placówka znajduje się w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Klub w okresie pierwszych dwóch lat działalności otrzymał dotację z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, przyznawaną w ramach konkursu na budowanie sieci oparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Do czerwca 2004 roku Klub mieścił się w budynku Noclegowni MOPS następnie został przeniesiony do pomieszczeń znajdujących się w piwnicy nowej siedziby Ośrodka. Głównym celem Klubu jest zredukowanie problemu alienacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi zamieszkującymi na terenie naszego miasta. W 2013 r. w zajęciach Klubu uczestniczyło 21 osób z zaburzeniami psychicznymi,

które posiadają znaczne lub umiarkowane stopnie niepełnosprawności. Na co dzień w jego zajęciach uczestniczy od 6 do 10 osób. Klub jest czynny codziennie od godziny 8⁰⁰ do 15⁰⁰. Opiekę nad członkami klubu sprawowali: terapeuta zajęciowy, pedagog, psycholog i psychiatra. Korzystamy również z pomocy wolontariuszy.

Koszt prowadzenia Klubu w 2013 r. wyniósł 80.653,35 zł (w tym środki z budżetu państwa 45.934,35 zł i środki własne 34.719 zł).

Klub „Złota jesień” i świetlica dla dzieci i młodzieży

W strukturze MOPS znajduje się Klub „Złotej Jesieni” niemniej w 2013 r. nie funkcjonował z uwagi na brak chętnych. Nadal czynimy starania zmierzające do znalezienia osób, które zechciałyby zostać członkami klubu. Utrzymywaliśmy też stały kontakt z klubami emerytów funkcjonującymi na terenie miasta. W ramach tych kontaktów oraz konieczności ponownego uruchomienia Klubu – zorganizowaliśmy Uroczysty Dzień Seniora. Natomiast na ul. Słowackiego w ramach projektu „Promocja Integracji Społecznej na terenie miasta Człuchowa” przez cały 2013 r. prowadziliśmy świetlicę dla dzieci i młodzieży.

Na zorganizowanie Dnia Seniora dla 200 osób wydaliśmy kwotę **3.000 zł** (pozostała działalność) natomiast na utrzymanie świetlicy wydatkowaliśmy w 2013 r. łącznie kwotę **32.465,94 zł (środki projektu).**

Punkt Przyjmowania i Wydawania Odzieży oraz Sprzętu AGD.

Punkt Przyjmowania i Wydawania Odzieży i Sprzętu Gospodarstwa Domowego. Powstał w lipcu 2002 roku. W punkcie przyjmuje się od mieszkańców miasta, przedsiębiorców i innych osób, odzież używaną oraz artykuły gospodarstwa domowego: meble, pralki, lodówki, telewizory, wózki dziecięce, naczynia itd. Wszystkie te rzeczy są sortowane i następnie wydawane osobom, które znajdują się w ciężkiej sytuacji życiowej. Z tej formy pomocy mogą skorzystać wszystkie chętne osoby bez względu na posiadany dochód. Punkt mieści się w wydzielonym pomieszczeniu Noclegowni. Prowadzony jest przez wolontariusza, w poniedziałki, środy i piątki od 12⁰⁰ do 15⁰⁰. Koszt prowadzenia punktu w 2013 r. – opłata wynajmu **1.749,80 zł** (pozostała działalność).

III. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Od lat prowadzimy ścisłą współpracę z PCPR będącym, podobnie jak nasz Ośrodek, jednostką organizacyjną pomocy społecznej. Dotyczy ona między innymi ustalania stopni niepełnosprawności i zaliczania do osób niepełnosprawnych, udzielania informacji o turnusach rehabilitacyjnych, warunkach otrzymania pomocy dla osób niepełnosprawnych ze środków PERON oraz świadczeniu pomocy dla dziecka i rodziny. Od 2012 r. współpracujemy również w zakresie realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Bardzo ważna jest dla nas możliwość korzystania z wszechstronnej pomocy kierownika PCPR. Przez cały rok otrzymujemy też nieodpłatnie pomoc w formie odzieży i żywności, która kierowana jest do Noclegowni i Klubu „Nie jesteśmy sami”.

Współpraca z Urzędem Miasta. Dotyczy pomocy merytorycznej oraz pomocy w załatwianiu różnych spraw naszych Klientów. Są to sprawy dotyczące przydziału mieszkań z zasobów gminy, załatwiania dodatków mieszkaniowych, kwestii związanych z podatkami, wyrabianiem dokumentów. Korzystamy również ze wsparcia w sprawach budowlano-remontowych oraz ochrony środowiska. Szczególnie ważna jest dla nas współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do której na bieżąco kierujemy wnioski o leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu oraz współdziałamy w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy. Dzięki współpracy z PUP posiadamy lepszy dostęp do informacji dotyczących organizowanych programów aktywizacji i szkoleń osób bezrobotnych oraz oferowanych miejsc pracy. Wymiernym efektem naszej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy jest porozumienie w sprawie: określenia zasad współpracy w zakresie realizacji zadań na rzecz aktywnej integracji, zawarte w dniu 9 kwietnia 2008 r.

Współpraca z Sądem Rejonowym. Dotyczy ona podejmowania działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej rodzin z problemami. Polegają one na informowaniu o niepokojących sytuacjach w rodzinach stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego funkcjonowania. Szczególnie ważna jest dla nas kwestia zaniedbań i przemocy w rodzinach z małoletnimi dziećmi. Ważnym elementem współpracy jest utrzymywanie bieżących kontaktów z kuratorami sądowymi.

Współpraca z Powiatową Komendą Policji. Polega na wzajemnym informowaniu się o środowiskach i miejscach stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa zarówno dla osób w nich przebywających jak i z najbliższego otoczenia. Podejmujemy interwencje podczas których, pracownik socjalny wspólnie z dzielnicowym odwiedzają zagrożone środowiska

w celu rozwiązywania występujących problemów. Działania te, mają na celu skuteczniejszą pomoc osobom i rodzinom, zapobieganie przemocy, pozwalają na lepszą diagnozę środowisk. Ponadto uzyskujemy informacje stanowiące podstawę do wstrzymania lub ograniczenia świadczeń z pomocy społecznej. Prowadzimy też bardzo ścisłą współpracę w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Współpraca ze Strażą Miejską.

Od chwili powołania Straży Miejskiej współpracujemy bardzo blisko z Komendantem i strażnikami, którzy udzielają nam wsparcia podczas interwencji w środowiskach stanowiących zagrożenie oraz pomagają nam w kwestii rozwiązywania problemów związanych z osobami bezdomnymi przebywającymi poza Noclegownią MOPS. Od ubiegłego roku Straż Miejska konwojuje również wartości pieniężne MOPS, pobierane w banku na wypłaty świadczeń dla naszych mieszkańców.

Współpraca ze szkołami. Ze względu na pracę z rodziną niezbędne jest dla nas utrzymanie stałego kontaktu z pedagogami szkolnymi oraz dyrektorami szkół. Dzięki wzajemnej wymianie informacji możemy lepiej rozpoznać problemy rodzin korzystających z naszej pomocy. Nasza współpraca dotyczy również kwestii związanych z dożywianiem uczniów.

Współpraca z Pomorskim Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności. Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności jest płaszczyzną współpracy ponad dwudziestu organizacji pozarządowych oraz instytucji sektora publicznego w sferze problemu bezdomności. Podmioty zrzeszone w Pomorskim Forum współpracują na mocy Porozumienia o Współdziałaniu podpisanego 11 września 2001 roku, sygnowanego przez ówczesną sekretarz stanu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Joannę Staręgę-Piasek. Obecnie Forum reprezentowane jest przez Fundację Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest członkiem Pomorskiego Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności oraz Fundacji i w miarę możliwości uczestniczy w ich działaniach.

Partnerstwo PCPR i Ośrodków Pomocy z terenu powiatu człuchowskiego. Umowa partnerska zawarta 16 listopada 2009 r. dot. wspólnego działania na rzecz podnoszenia jakości pracy PCPR i OPS działających na terenie powiatu. Cel partnerstwa realizowany jest poprzez: podejmowanie działań na rzecz podnoszenia jakości życia klientów pomocy społecznej, wymianę doświadczeń poprzez cykliczne spotkania partnerów, pozyskiwanie środków finansowych na realizację celów partnerstwa. Nawiązujemy współpracę z instytucjami i organizacjami z terenu naszego powiatu i województwa, której celem jest

zmniejszenie biurokracji związanej z załatwianiem spraw przez Klientów objętych pomocą społeczną oraz udzielanie im stosownej pomocy. Nawiązaliśmy bliskie kontakty z organizacjami pozarządowymi, z którymi wspólnie podejmujemy działania dot. pomocy osobom i rodzinom w trudnej sytuacji materialnej. Dzięki działalności porozumienia wypracowaliśmy model bliskiej współpracy nie tylko pomiędzy Ośrodkami Pomocy Społecznej ale też innymi instytucjami i organizacjami z terenu naszego powiatu dzięki czemu bez zbędnych formalności jesteśmy w stanie załatwiać sprawy naszych Klientów. Porozumienie stanowi też platformę wymiany doświadczenia w zakresie obowiązujących przepisów ich interpretacji i stosowania. Wspólnie podejmujemy ważne dla nas tematy dot. naszej pracy i odpowiedzialności.

W ramach swojej działalności prowadzimy także współpracę z innymi instytucjami takimi jak: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Szpital, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy, Poradnie Lekarskie, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Urząd Skarbowy itp.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

1. Współpraca z Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie od 2001 roku prowadzi współpracę z Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta – Kołem Gdańskim. Efektem współdziałania było powołanie w październiku 2002 roku Człuchowskiego Koła Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta. Organizacja ta jest stowarzyszeniem, którego celem działania jest niesienie pomocy osobom bezdomnym i ubogim w duchu patrona, św. Brata Alberta. Koło prowadzi ścisłą współpracę z Ośrodkiem, która polega na: wspólnym prowadzeniu noclegowni, organizowaniu corocznej akcji „paczki świąteczne dla dzieci z rodzin najuboższych”, prowadzeniu Centrum Wolontariatu oraz łaźni i pralni dla osób bezdomnych. Organizujemy też obchody Uroczystego Dnia Wolontariusza oraz Spotkania Wigilijne na rynku Człuchowa. Współpraca z kołem człuchowskim jest dla MOPS bardzo ważna ponieważ koło posiada prawo ubiegania się o granty przeznaczane dla organizacji pozarządowych ze środków finansowych Wojewody i Ministerstwa Polityki Społecznej w ramach programu Bezdomność. Pozyskane przez Koło środki przeznaczane są na wsparcie działalności Noclegowni (prowadzenie terapii osób bezdomnych), prowadzenie łaźni i pralni dla bezdomnych pozostających poza noclegownią, działalność centrum wolontariatu oraz inną działalność skierowaną na pomoc osobom bezdomnym i ubogim. W wyniku zbiórki pieniężnej przeprowadzonej w listopadzie i grudniu ubiegłego roku koło

zebrało łącznie **5.755,65 zł**, za które przygotowano paczki świąteczne dla **211** dzieci z rodzin najuboższych.

- **Współpraca ze Stowarzyszeniem „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno”.**

Dzięki tej współpracy mamy możliwość korzystania z bezpłatnych szkoleń. Bardzo istotnym efektem współpracy ze Stowarzyszeniem „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno” jest uruchomienie z punktu poradnictwa obywatelskiego dofinansowanego przez Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Każdy mieszkaniec naszego miasta mógł skorzystać z bezpłatnej i poufnej porady obywatelskiej. Punkt był czynny w każdy czwartek od 16⁰⁰ do 18⁰⁰ w budynku Noclegowni MOPS na ul. Średniej 14 w miesiącu styczniu i od lutego do końca roku w Domu Kultury.

- **Współpraca z Zarządem Rejonowym PCK w Człuchowie.**

Prowadzimy również współpracę z PCK w zakresie dystrybucji żywności z Unijnego Programu PAED. Żywność ta jest przywożona i wydawana przez członków i wolontariuszy Zarządu Rejonowego PCK, a korzystają z niej osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej zakwalifikowane do tej pomocy przez pracowników socjalnych naszego ośrodka.

Do tej formy pomocy zakwalifikowaliśmy w 2013 r. 356 osób.

IV. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ICH REALIZACJA

Z dniem 1 maja 2004 r. wszedł w życie nowy system świadczeń rodzinnych. Określają go przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych.

Budżet przeznaczony na realizację świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego w 2013 r. wyniósł: **6.171.328,17 zł**

Świadczenia rodzinne przysługują rodzinie, w której dochód netto na osobę nie przekracza 539 zł lub 623 zł na osobę, jeżeli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Bez względu na kryterium dochodowe przyznawany jest zasiłek pielęgnacyjny.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- 3) świadczenia opiekuńcze, do których należą zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne,

1. Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego.

Przysługują na: dziecko do ukończenia 18 roku życia lub do ukończenia nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia jeżeli kontynuuje naukę w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek rodzinny przysługiwał:

- w wys. 77 zł na dziecko do ukończenia 5 roku życia,
- 106 zł na dziecko powyżej 5 lat do ukończenia lat 18
- 115 zł na każde dziecko powyżej 18 roku życia.

W 2013 r. zrealizowaliśmy 9.691 świadczeń na kwotę 963.818 zł (średnio miesięcznie wypłacaliśmy 808 zasiłków rodzinnych).

Dodatki do zasiłków rodzinnych.

Osobom posiadającym prawo do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

W roku 2013 dodatki do zasiłków rodzinnych zrealizowano w ilości 4.826 świadczeń na łączną kwotę 551.814 zł.

2. Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia – w 2013 r. wypłaciliśmy 102 świadczeń na kwotę 102.000 zł.

3. Świadczenia opiekuńcze.

1) zasiłek pielęgnacyjny:

Przyznaje się go w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej powyżej 16 roku życia, jeżeli posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia jeśli posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli wynosi 153 zł miesięcznie. Zasiłek przysługuje bez względu na dochód.

W 2013 r. wypłaciliśmy 15.797 zasiłków pielęgnacyjnych na kwotę 2.416.941 zł.

2) świadczenia pielęgnacyjne:

Świadczenie pielęgnacyjne przyznaje się matce, ojcu dziecka, opiekunowi faktycznemu, lub innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobom legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w 2013 r. wynosiła 520 zł, a od lipca 620 zł.

W 2013 r. świadczenia pielęgnacyjne wypłaciliśmy w ilości 1.557 świadczeń na łączną kwotę 863.082 zł.

3) specjalny zasiłek opiekuńczy:

Jest to świadczenie, które przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobom legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz

konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego (623 zł na osobę).

W 2013 r. specjalny zasiłek opiekuńczy wypłaciliśmy w ilości 10 świadczeń na łączną kwotę 5.131 zł.

4) Wypłata dodatkowych 100 zł dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne w ramach realizacji rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne – łącznie w okresie od I – III wypłacono 58.700 zł dla 90 osób.

MOPS ma również obowiązek opłacać składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne. W 2013 r. z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne wydatkowaliśmy kwotę 315.922 zł (2133 świadczenia).

V. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Obecna ustawa zastąpiła zaliczkę alimentacyjną świadczeniami z funduszu alimentacyjnego. Świadczenia te przysługują osobie uprawnionej (tj. osoba uprawniona do alimentów od rodzica , jeżeli ich egzekucja okazała się bezskuteczna) do ukończenia 18 lat lub 25 w przypadku kontynuowania nauki, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości zasądzonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł.

I tak w roku ubiegłym świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono 131 rodzinom na łączną kwotę 690.817 zł.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami, na zasadach określonych w ustawie.

I tak:

- 20% kwot należności stanowi dochód własny gminy wierzyciela,
- 20% kwot należności stanowi dochód własny gminy dłużnika,
- pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

Uzyskane przez organ właściwy dłużnika oraz przez organ właściwy wierzyciela dochody, przeznacza się w szczególności na pokrycie kosztów podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Świadczenia zwrócone przez dłużników alimentacyjnych w roku ubiegłym wyniosły 124.731,77 z czego: dochody budżetu państwa 72.011,17 zł, dochody przekazane innym gminom – 16.865,37 zł, dochody naszej gminy 35.855,23 zł.

VI. Realizacja projektów.

1. Projekt systemowy pn.

„PROMOCJA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ NA TERENIE MIASTA CZŁUCHOWA”.

Projekt ten realizowany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie. Kwota wydatkowana na realizację w 2013 r. **341.928,84 zł**

Cel główny projektu: zwiększenie szans na zatrudnienie osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, wykluczonym oraz dyskryminowanym na rynku pracy, a także podwyższenie ich statusu zawodowego i społecznego poprzez przygotowanie ich do powrotu na rynek pracy.

W ramach projektu prowadzone były działania dla:

1. Osób, które podpisały kontakty socjalne i porozumienia aktywności lokalnej:

- warsztaty psychologiczne podczas których uczestnicy podnieśli swoje kompetencje dotyczące komunikacji, radzenia sobie ze stresem, pozytywnego myślenia, poznawania siebie,
- szkolenie z zakresu aktywnego poszukiwania pracy podczas których uczestnicy nauczyli się m.in. tworzyć list motywacyjny i CV, robić bilans dorobku zawodowego,
- kurs prawa jazdy kat. B,
- florystyka,
- zajęcia z wizażu i stylizacji z elementami autoprezentacji,
- poradnictwo specjalistyczne i konsultacje: prawnik i psycholog,
- Klub Wolontariusza – podpisano 13 umów z wolontariuszami, którzy nieodpłatnie świadczyli pracę na rzecz: , MOPS, Ośrodka Sportu i Rekreacji, Miejskiego Domu Kultury,
- Klub Samopomocowy dla osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo,
- organizacja wsparcia i aktywizacji rodzin – asystent rodziny,
- kurs komputerowy i obsługi kasy fiskalnej,
- świetlica dla dzieci i młodzieży,
- festyn integracyjny – w dniu 14 czerwca 2013 r. został organizowany festyn dla uczestników projektu i osób z ich otoczenia: członków rodzin, sąsiadów, przyjaciół, mieszkańców ulicy i dzielnicy oraz osób należących do tych samych kategorii społecznych. Jednym z celów festynów było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, i szeroko pojęta integracja uczestników projektu i mieszkańców miasta poprzez inspirowanie ich do udziału w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym. Istotnym celem była także integracja instytucji i organizacji działających na polu aktywizacji społecznej i współuczestniczących w organizacji i prowadzeniu imprez. Odbyły się też takie

działania jak: gry, zabawy, konkursy, poczęstunek dla mieszkańców. Ważnym elementem festynu były targi pracy.

VII. SPRAWY ADMINISTRACYJNE I GOSPODARCZE.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie dysponuje następującymi obiektami:

- budynek administracyjno-biurowy o powierzchni 304 m²

- budynek noclegowni o powierzchni 133 m²
- budynek świetlicy ul. Słowackiego o powierzchni ok.110 m²

W roku 2013 przeprowadzono jedynie niezbędne naprawy.

W trakcie roku zakupiono niezbędne wyposażenie biur oraz oprogramowanie i sprzęt komputerowy.

VIII. INNE ZADANIA w 2013 r.

1. Obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego Zarządzeniem Burmistrza Miasta Człuchowa z dnia 21 marca 2011 r. zgodnie z art. 9a pkt 9 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej. Od września 2012 r. Przewodniczącą Zespołu jest pracownica MOPS P. Elżbieta Józefowska. W skład Zespołu, liczącego 11 osób, wchodzi przedstawiciele: MOPS, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Sądu, służby zdrowia, oraz pedagodzy szkolni i terapeuci leczenia uzależnień.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach Zespół Interdyscyplinarny działa poprzez tzw. grupy robocze, których prace prowadzone są w zależności od potrzeb oraz przeprowadzonych interwencji „Niebieskiej Karty”.

W ramach bezpośrednich działań Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2013:

- odbyły się 4 posiedzenia Zespołu,
- powołano 6 grup roboczych, w skład których weszli: pracownicy socjalni MOPS, dzielnicowi, pedagodzy, przedstawiciele służby zdrowia,
- wpłynęło 17 „Niebieskich Kart A”, w tym 13 sporządzonych przez Policję oraz 4 sporządzone przez MOPS, PCPR, ZOZ i Pełnomocnika ds. patologii Urzędu Miejskiego w Człuchowie,
- odbyły się 78 posiedzeń grup roboczych, na które zapraszane były ofiary i sprawcy przemocy,
- zakończono procedury „Niebieskiej Karty” w 5 przypadkach z powodu: ustania przemocy, zrealizowania indywidualnego planu pomocy, niepotwierdzenia faktu przemocy w rodzinie, braku współpracy.

2. Dodatkowym zadaniem w 2013 r. były przeprowadzane przez nasz Ośrodek wspólnie z Caritas zbiórki żywności dla osób ubogich. Zbiórki odbywały się przed Świętami Wielkanocnymi i Świętami Bożego Narodzenia. Łącznie zebrano żywność o wartości **4.816,49 zł**, z której przygotowano 182 paczki żywnościowe. Paczki zostały rozdane najbardziej potrzebującym osobom korzystającym z pomocy MOPS.

3. Realizacja ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W ramach realizacji ustawy w roku 2013 podjęto następujące działania:

- 1) rozpoczęto opłacanie kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,

2) zatrudniono asystenta rodziny w wymiarze 1 etatu w zadaniowym systemie pracy – w ramach „Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej” – „Asystent rodziny” – finansowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
3) zorganizowano grupy wsparcia dla rodzin objętych opieką asystenta rodziny.

Łączny koszt zadania w 2013 r. wyniósł 105.612,76 zł (w tym: środki własne 84.009,76 zł oraz środki z budżetu państwa 21.603 zł).

Więcej informacji na ten temat znajduje się w sprawozdaniu z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za rok 2013.

ZAKOŃCZENIE

Na dzień 31 grudnia 2013 r. w Człuchowie zamieszkiwało łącznie (zameldowanych na stałe 14.019 osoby i czasowo 574 osób) 14.593 mieszkańców.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie w 2013 r. udzielił wsparcia:

- w ramach pomocy społecznej 573 osobom i rodzinom, w których żyło 1.181 osób. Wsparcie systemem pomocy społecznej objęło 8,09 % mieszkańców Człuchowa,
- w ramach świadczeń rodzinnych wsparcie otrzymało 2.118 osób i rodzin, w których żyło 4.065 osób. Wsparcie systemem świadczeń rodzinnych objęło 27,85% mieszkańców Człuchowa.

Na realizację wszystkich zadań wydatkowano łącznie **10.410.936,96 zł**

z czego:

- **8.105.785,84 zł z budżetu państwa,**
- **1.963.222,28 zł ze środków własnych gminy,**
- **341.928,84 zł ze środków Unii Europejskiej.**

Zgodnie z art. 110 ustawy o pomocy społecznej Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

I. Nadal jednym z najbardziej narastających problemów jest konieczność zapewnienia całodobowej opieki osobom, które z różnych przyczyn takiej opieki wymagają. Poniżej przedstawiam wydatki związane z ponoszeniem odpłatności za pobyt w Domach Pomocy Społecznej:

- w roku 2005 był to koszt 12.830,17 zł (2osoby),
- w roku 2006 był to koszt 32.331 zł (2osoby),
- w roku 2007 był to koszt 51.934,74 zł (4 osoby)
- w roku 2008 był to koszt 71.935,96 zł (5 osób),
- w roku 2009 był to koszt 93.031,29 zł (6 osób),
- w roku 2010 był to koszt 107.167,74 zł (5 osób),
- w roku 2011 był to koszt 150.694,16 zł (7osób),
- w roku 2012 był to koszt 204.321,46 zł (9 osób),
- w roku 2013 był to koszt 199.911,94 zł (9 osób).

Z rozeznania pracowników socjalnych wynika, że w najbliższych latach będzie wzrastało zapotrzebowanie na tę formę pomocy. Należy podkreślić, że w związku

z rosnącymi kosztami żywności i mediów co rok wzrasta odpłatność za DPS, która ustalana jest na podstawie faktycznych kosztów utrzymania i prowadzenia domu.

Obecnie pełna miesięczna odpłatność za pobyt w DPS kształtuje się w granicach 2.700-3.200 zł. Nadmieniam, że skierowanie w domu pomocy społecznej jest tą formą pomocy, po którą sięgamy dopiero w ostateczności.

Zgodnie z obecnym stanem prawnym rozwiązaniem tego problemu mogłoby być:

- rozszerzenie oferty pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej o mieszkania chronione. Zgodnie z art.53 ustawy o pomocy społecznej – osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy – może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym,
- utworzenie i prowadzenie Dziennego Domu Pomocy, który może stanowić ciekawą alternatywę dla DPS. Jest to środek wsparcia dziennego, w którym jednak mogą być prowadzone miejsca całodobowe okresowego pobytu. Przeznaczony jest dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Dzienny Dom Pomocy, obok pomocy w formie usług opiekuńczych, powinien zapewnić również jeden posiłek dziennie oraz niezbędną opiekę lekarską,
- dobrym rozwiązaniem byłoby też utworzenie nowego lub powiększenie istniejącego Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego przez Starostwo Powiatowe.

II. Utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy. Z uwagi na fakt, że osoby, które są członkami naszego klubu „Nie jesteśmy sami” to osoby z zaburzeniami psychicznymi niepełnosprawne w stopniu znacznym lub umiarkowanym – podobnie jak w przypadku osób, które korzystają ze wsparcia Środowiskowych Domów Samopomocy, zasadne byłoby utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy na bazie istniejącego Klubu „Nie jesteśmy sami” z uwagi na potrzeby korzystających z klubu osób oraz możliwość uzyskiwania na ten cel środków z budżetu państwa. Środowiskowy Dom Samopomocy to placówka wsparcia dziennego, przeznaczona dla osób z zaburzeniami psychicznymi, która prowadzi działania zmierzające do usamodzielniania tych osób, poprawy ich funkcjonowania oraz ich

integracji społecznej. Środowiskowy Dom Samopomocy jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, finansowanym ze środków budżetu państwa. Nadmieniam, że środki z budżetu państwa nie zaspakajają w całości potrzeb takiej placówki stąd, przy podejmowaniu decyzji o utworzeniu ŚDS, należy uwzględnić konieczność dofinansowania tego zadania ze środków własnych gminy.

III. Analiza lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.

Na podstawie art. 16a ustawy o pomocy społecznej gmina przygotowuje ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej:

- zasoby, o których mowa, obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący,
- ocena natomiast obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.

Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia radzie gminy powyższą ocenę, która następnie wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

W związku z powyższym w terminie do 30 kwietnia br. zostanie opracowana i przedstawiona Radzie Miejskiej ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2012.

IV. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Człuchowa 2014 – 2020.

W związku z zakończonym w ubiegłym roku okresem funkcjonowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Człuchów przygotowano projekt nowej Strategii na okres od 2014 do 2020 roku. Projekt ten od 27 stycznia br. poddany został konsultacjom (dostępny na stronie internetowej Urzędu Miasta) oraz przedstawiony radnym Rady Miejskiej Człuchowa.

